

Ceļu būves

kvalitātes un drošības parametri

Pēdējos gados strauji attīstījās ceļu būves nozare. Tāpēc aktuāls jautājums – ceļu segumu kvalitātes kritēriji un drošības jautājumi, īpaši, kas saistīti ar ceļu norobežojošām sistēmām, materiāliem un tehnoloģijām saistībā ar Eiropas normu EN 1317, kas stāsies spēkā 2011. gadā.

Visi sākas ar objekta izvēli, standartiem un projektēšanas uzdevumu, kas nosaka iespējamo objekta tehnisko pilnvērtību. Projekta autors ir viens no galvenajiem posmiem kvalitatīva ceļa būvēšanā. Ja nav izraudzīti labi projekta risinājumi, neviens būvnieks neuzbūvēs labu ceļu. Labus ceļus varam iegūt tikai tad, ja projektētājs izvēlas kvalitatīvus projekta risinājumus; pasūtītājs kvalitatīvi sarīko būvdarbu iepirkumu; būvnieks kvalitatīvi izpilda projekta prasības; uzraugs kvalitatīvi novada līgumu.

Kad projekts ir gatavs, pasūtītājam jāprot noligt būvdarbu veicējus. Būvnieka loma kvalitatīva ceļa uzbūvēšanā ir visvairāk pamanāma, taču ne noteicoša, lai rezultāts būtu labs. Būvniekam būs grūtības arī tad, ja projektētājs visas prasības nebūs kvalitatīvi aprakstījis.

Uzraugam jāpamāna nepilnības projekta risinājumos vai būvnieka tehnoloģijās un jāatrod pieņemami risinājumi. Uzraugam šobrīd ir jābūt tam, kurš ne vien nepieņem nekvalitatīvu darbu, bet arī veicina kvalitatīvu darba organizāciju un nepieļauj nekvalitatīva darba cēloņus. Uzraudzības uzdevums ir nepārtraukti atklāt iespējamās novirzes no kvalitātes prasībām, tai jābūt pastāvīgai un kvalificētai. Tajā pašā laikā uzraudzība nedrīkst būt darbu traucējoša vai pārmērīga. Ideāla būtu uzņēmēja un uzraugu sadarbība kvalitātes sasniegšanā.

Būvuzņēmēja ietekme uz darba kvalitāti ir tieša un nepastarpināta. Darbinieku kvalifikācija, tehnoloģiju un materiālu izvēle, iekārtu un mehānismu mūsdienīgums, būvmateriālu sagādes kārtība, kā arī menedžmenta sakārtotība ir kvalitāti veidojošas komponentes.

Kāpēc jāinvestē ceļu drošībā

Nav noslēpums, ka investīcijām valsts infrastruktūrā, īpašu ceļu attīstībā, ir pozitīva ietekme uz ekonomikas attīstību. Tai ir liela nozīme tieši krīzes situācijā, kad ceļu nozare efektīvi stimulē iekšējo patēriņu un kļūst par ilglaicīgu valsts attīstības priekšnoteikumu.

Pēdējā laikā ļoti plašu diskusiju izraisa ES fondu un valsts budžeta līdzekļu piesaiste ceļu būvei. Bieži vien iedzīvotāji nesaprot, kāpēc ir nepieciešami tik lieli ieguldījumi tieši ceļu būvē. Tāpēc no ekonomiskā viedokļa ļoti nozīmīgi skaidrot sabiedrībai, kāpēc svarīga, piemēram, ir kvalitatīva ceļu norobežojošo barjeru izbūve.

Foto: «būvēt»

KOMENTĀRS

OĻEGS LĪVANSKIS,

«AVANTGARDE ENGINEERING DEPOT» KOMERCIDIREKTORS:

«Vēlme samazināt ar drošību saistītos izdevumus un paugstināt standarta izstrādājumu kvalitāti tirgū, noteica lēmuma pieņemšanu par CE (EN 1317/5) marķējuma izmantošanu, sākot ar 2011. gadu. CE marķējums liecina, ka produkcijas ražotājs izturējis sīvu ražošanas kvalitātes pārbaudi. Šī lēmuma pieņemšana liegs apšaubāmas kvalitātes preču ražotāju ienākšanu tirgū. ES teritorijā būs atļauts pārdot norobežojošās sistēmas tikai ar CE zīmi. No 2011. gada janvāra tiks pārdots un uzstādīts uz Latvijas ceļiem tikai sertificēta prece, kas savukārt atbrīvos kontroles institūcijas no nepieciešamības salīdzināt, izvērtēt ceļu norobežojošās sistēmas. Šo pienākumu veiks specializētās kontroles institūcijas.»

Ir daudzas prasības, kas attiecas uz ceļu norobežojošajām sistēmām. Tās ir noteiktas gan ceļiem, gan tiltiem.

Kvalitāti garantē daudzu nosacījumu izpilde

Daudzi ceļu nozares speciālisti apliecina, ka šajā procesā gan pasūtītājs, gan projektētājs, gan būvuzraugs un būvuzņēmējs jūtas vienlīdz atbildīgi un ieinteresēti perfektā rezultātā. Ceļu kvalitāte ir pazīmju kopums, kas nosaka atbilstību konkrētām prasībām un nosacījumiem.